

Geactualiseerd milieuadvies
bestemmingsplan Overberg,
Maarn, Maarsbergen,
Amerongen
(buitengebied OMMA)
Gemeente Utrechtse Heuvelrug

Omgevingsdienst regio Utrecht
April 2014
UHR1410.A116

opgesteld door	D. Storm
beoordeeld door	S. Herzberg

INHOUDSOPGAVE

1. Inleiding	3
2. Bedrijven en milieuzonering	4
3. Bodem	6
4. Geluid	9
5. Luchtkwaliteit	13
6. Externe veiligheid	15
7. Duurzaamheid	20
8. Gebiedsgericht Milieubeleid	25

BIJLAGEN

BIJLAGE 1. Wbb-locaties in het plangebied en de bijbehorende status	
BIJLAGE 2. Kaart bodemonderzoeken en wbb-locaties	
BIJLAGE 3. Kaart tanks en gedempte sloten	
BIJLAGE 4. Toepassingskaart van de bovengrond	
BIJLAGE 5. Kaart Hbb-locaties	
BIJLAGE 6. Kaart archeologie en grondwaterbeschermingsgebieden	
BIJLAGE 7. Kaart infiltratie - kwel	
BIJLAGE 8. Geluidsbelasting 2025 wegverkeer	
BIJLAGE 9. Geluidsbelasting 2025 railverkeer	
BIJLAGE 10. Geluidscontouren RWZI	
BIJLAGE 11. Stiltegebieden	
BIJLAGE 12. Uitsnede luchtkwaliteitskaart voor stikstofdioxide (NO ₂) in 2013	
BIJLAGE 13. Uitsnede luchtkwaliteitskaart voor fijn stof (PM ₁₀) in 2013	
BIJLAGE 14. Uitsnede Risicokaart provincie Utrecht	
BIJLAGE 15. Energiekaarten	
BIJLAGE 16. Milieukwaliteitsprofielen gebiedstypen OMMA buitengebied	

1. Inleiding

De gemeente Utrechtse Heuvelrug heeft de Omgevingsdienst regio Utrecht gevraagd het integraal milieuvadvis voor het plangebied Buitengebied OMMA te actualiseren. Voorliggend milieuvadvis is de actualisatie van het milieuvadvis uit 2011 en daarmee het resultaat van een door de Omgevingsdienst regio Utrecht uitgevoerd milieuinventarisatie ten behoeve van dit bestemmingsplan. De actualisatie is gericht op het wetgevend kader en beleid. Daarnaast is de inhoudelijke milieu inventarisatie van de zes deelaspecten geactualiseerd (inclusief benodigd kaartmateriaal).

De beleidsvelden ruimtelijke ordening en milieu groeien de laatste jaren steeds meer naar elkaar toe. De reden hiervan is het realiseren van een zo optimaal mogelijke leefomgevingskwaliteit om zodoende een goede gezondheid van de inwoners te garanderen en het welzijn te optimaliseren. De belangrijkste kaders hiervoor zijn vastgelegd in de nationale wetgeving en het provinciale en gemeentelijke beleid. De kwaliteit van het milieu is een belangrijke randvoorwaarde bij het ontwikkelen en toekennen van functies in het bestemmingsplan. Vanuit het beginsel van een goede ruimtelijke ordening is inzicht in de milieukwaliteit vereist. Via onderzoek is de milieukwaliteit voor dit bestemmingsplan inzichtelijk gemaakt en is beoordeeld of er wordt voldaan aan de milieuwetgeving en het gemeentelijke beleid.

De relevante milieu- en omgevingsthema's die in dit advies worden behandeld zijn: bedrijven, bodem, geluid, luchtkwaliteit, externe veiligheid en duurzaamheid. Daarnaast wordt in een afzonderlijke paragraaf aandacht besteed aan het gebiedsgerichte beleid. In dit advies zijn de volgende zaken niet meegenomen:

- Het effect van agrarische bedrijven op de omgeving wat betreft concentraties geur en fijn stof welke per individueel bedrijf in een volgende fase van het planproces middels berekeningen kunnen worden meegenomen;
- Bestaande en nieuwe bedrijventerreinen in het plangebied en;
- Nieuwe ontwikkelingen zoals nieuwe woningen en bedrijven of bedrijven aan huis die zich gaan vestigen in het plangebied.

Nieuwe ontwikkelingen die in dit bestemmingsplan worden beschreven en later mogelijk zullen worden gemaakt via ruimtelijke procedures en projecten worden te zijner tijd beoordeeld op basis van de in het milieubeleidsplan vastgelegde gewenste milieukwaliteit. De vertaling van de gebiedsgerichte milieuambities uit het milieubeleidsplan naar de concrete situatie vindt plaats bij de uitwerking van ruimtelijke plannen in het gebied.

In een apart bijlagen rapport zijn de bijlagen met daarin tabellen en kaarten opgenomen.

Begrenzing plangebied

Het plangebied 'OMMA buitengebied' omvat twee plangebieden in de gemeente Utrechtse Heuvelrug. Het gaat om het buitengebied van de kernen Overberg, Maarn, Maarsbergen en Amerongen. De vier kernen en recreatiegebieden worden niet meegenomen in dit plangebied.

Globaal wordt het plangebied als volgt begrensd:

De noordgrens van het eerste en daarmee linker plangebied wordt deels gevormd door de gemeentegrens tussen Utrechtse Heuvelrug en Woudenberg. Ten westen wordt ook de zanderij en een deel van het natuurgebied meegenomen in het plangebied. De zuidgrens loopt globaal langs de straat Goudenlaantjes. Het tweede en rechter plangebied wordt in het noorden, westen en zuiden gevormd door de gemeentegrens met de gemeente Veenendaal en gemeente Wijk bij Duurstede. De oostgrens wordt deels gevormd door de Amerongerwetering en globaal langs de Bergweg. De plangrenzen zijn weergegeven in figuur 1.

???

Figuur 1: Overzichtkaart bestemmingsplan OMMA buitengebied

2. Bedrijven en milieuzonering

Een goede ruimtelijke ordening beoogt het voorkomen van voorzienbare hinder en gevaar door milieubelastende activiteiten. Door bij nieuwe ontwikkelingen voldoende afstand in acht te nemen tussen milieubelastende activiteiten en milieugevoelige functies worden hinder en gevaar voorkomen (goed woon- en leefklimaat) en wordt het bedrijven mogelijk gemaakt zich binnen aanvaardbare voorwaarden te vestigen. Voor het bepalen van de aan te houden afstanden wordt getoetst conform de VNG handreiking 'Bedrijven en milieuzonering' (editie 2009), de Wet milieubeheer, de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) en de Wet geurhinder.

Geur

De Wet geurhinder en veehouderij (Wgv) en het Activiteitenbesluit vormen voor de beoordeling van aanvragen om omgevingsvergunning en meldingen het toetsingskader voor de geurhinder vanuit veehouderijen. De Wet geurhinder en veehouderij en Activiteitenbesluit geven minimale afstanden aan die aangehouden moeten worden tussen agrarische bedrijven en geurgevoelige objecten. Voor een deel van de bedrijven gelden vaste afstanden, voor een ander deel van de bedrijven moeten de afstanden worden berekend aan de hand van dieraantallen en staltypen. Vanuit het principe 'een goede ruimtelijke ordening', zoals genoemd in de Wet ruimtelijke ordening (Wro) heeft de Wgv indirect consequenties voor de oprichting van geurgevoelige objecten binnen de geurcontouren van veehouderijen. De werking die de Wgv heeft op de ruimtelijke ordening wordt ook wel aangeduid met de term 'omgekeerde werking'. De geurnormen uit de Wgv zijn bedoeld om mensen in de omgeving van een veehouderij te beschermen tegen overmatige geurhinder. Omgekeerd moet het bevoegd gezag dan ook niet toestaan dat inwoners zich blootstellen aan die overmatige hinder door het realiseren van een geurgevoelig object binnen een geurcontour toe te staan.

Bedrijven en milieuzonering

Bedrijven en milieuzonering wordt toegepast om te beoordelen of nieuwe bedrijven zich kunnen vestigen op een locatie. In de ruimtelijke ordening is dit belangrijk, omdat met het aangeven van een maximale categorie bedrijven binnen een bedrijfsbestemming gestuurd kan worden op de vestiging van nieuwe bedrijven. Bij milieuzonering wordt hiervoor over het algemeen gebruik gemaakt van een Staat van Bedrijfsactiviteiten (SvB) die aan het bestemmingsplan wordt toegevoegd. Met de SvB wordt de toelaatbaarheid van bedrijfsactiviteiten in bestemmingsplannen geregeld. De SvB gaat uit van indicatieve afstanden tussen een bedrijfscategorie en hindergevoelige functies.

In de praktijk betekent dit dat voor bestaande bedrijven in een conserverend bestemmingsplan gekeken moet worden naar de locatie waar een bedrijf gevestigd is en te bepalen op basis van de nabijheid van woningen en de infrastructuur welke bedrijven in welke maximale milieucategorie toegestaan moeten worden.

Voor het plangebied buitengebied OMMA heeft de Omgevingsdienst een veldinventarisatie naar gevestigde bedrijven in het plangebied uit te voeren. Zie voor een nadere toelichting het volgende onderdeel Advies.

Advies

Het bestemmingsplan OMMA is een conserverend plan, waarbij de huidige functies worden vastgelegd en er geen sprake is van nieuwe ontwikkelingen. Voor het opstellen van het bestemmingsplan adviseert de Omgevingsdienst een goede veldinventarisatie van bestaande situaties en bestaande functies uit te voeren. Het gaat om een uitgebreide inventarisatie en dossieronderzoek aan de hand van bouw- en milieudossiers voorafgaand. Bij deze inventarisatie moet gekeken worden naar de huidige bestemming van de percelen in het geldende bestemmingsplan en

het huidige gebruik. Hierdoor kunnen knelpunten naar voren komen. Per adres wordt het huidige gebruik aangegeven met aandacht voor de geconstateerde afwijkingen. Niet alle functies hoeven een bedrijfsbestemming te krijgen. Bij de keuze voor een bedrijfsbestemming is het mogelijk om het bedrijf specifiek te bestemmen, alleen het bedrijf is mogelijk op de locatie, of om een milieucategorie op te nemen waarbinnen in het plan aangegeven bedrijven (lijst van bedrijfsactiviteiten) zich mogen vestigen.

In hoofdlijnen zijn de te nemen stappen als volgt:

1. Uitvoeren van een bedrijveninventarisatie
2. Welke locaties krijgen een bedrijfsbestemming en welke niet?
3. De vraag die beantwoord moet worden voor die locaties die een bedrijfsbestemming krijgen is, wil de gemeente dat deze mogelijkheid krijgen dat deze door andere bedrijfsfuncties worden ingevuld of is slechts het bestaande bedrijf passend? Als vestiging door een ander bedrijf mogelijk moet zijn is het van belang aan te geven, welke bedrijven dit zijn. Dit laatste is namelijk van belang voor de ruimte die het bestemmingsplan moet geven aan de bestemming en de eventueel op te stellen lijst van bedrijfsactiviteiten.

De Omgevingsdienst kan de gemeente adviseren bij de te maken keuzes.

Bedrijven en milieuzonering kent in het milieukwaliteit profiel de doelstelling dat de geluidwaarde van bedrijven maximaal 45 dB(A) mag zijn op de gevel van het meest nabij gelegen geluidsgevoelige object. Door op bovenstaande stappen te doorlopen en goed te kijken welke bedrijfsvestiging op bestaande bedrijfslocaties planologisch mogelijk gemaakt worden is het mogelijk om overlast situaties te voorkomen en de ambitie kwaliteit te benaderen of zelfs te behalen.

Overige aandachtspunten:

- In het kader van het Besluit huisvesting zijn een aantal veehouderijen gestopt met het houden van varkens/kippen. De Omgevingsdienst adviseert te onderzoeken of voormalige agrarische bedrijfswoningen kunnen worden bestemd als 'Wonen', mits dit geen gevolgen heeft voor omliggende (agrarische) bedrijven en een aanvaardbaar woon- en leefklimaat mogelijk is.
- Worden in het nieuwe bestemmingsplan spuitzones opgenomen? Voor het niet opnemen van een spuitzone wordt vaak het argument genoemd dat het bestemmingsplan conserverend is en dat nieuwe woningbouwlocaties er niet in worden opgenomen. Uit de uitspraak ABRS 18 april 2012, no. 201006290/1/R2 blijkt dat het in het bestemmingsplan ontbreekt aan onderbouwing waarom geen spuitzones in het plan zijn opgenomen. *De Afdeling overweegt: "Ter zitting is gebleken dat de gemeente voorafgaand aan de keuze om in het plan geen spuitzones op te nemen rond de genoemde bebouwingsconcentraties, geen nader onderzoek heeft verricht naar de feitelijke situaties ter plaatse. Daardoor is niet inzichtelijk gemaakt of binnen een zone van 50 m en minder rondom deze bebouwingsconcentraties gronden liggen, waar volgens het plan fruitteelt mag plaatsvinden en met gewasbeschermingsmiddelen gespoten mag worden, maar deze gronden geheel of gedeeltelijk voor dat doel nog niet worden gebruikt en zo ja, of aanleiding bestaat voor de betreffende gronden geheel of gedeeltelijk in een spuitzone te voorzien. Gelet hierop acht de Afdeling het standpunt van de gemeente om in het geheel af te zien van het opnemen van spuitzones in het plan onvoldoende onderbouwd. Het betoog slaagt."*

3. Bodem

Bij bodem wordt onderscheid gemaakt in de fysische en de chemische bodemkwaliteit. De fysische bodemkwaliteit heeft betrekking op de opbouw en samenstelling van de bodem. Hierbij valt te denken aan draagkracht en in de bodem aanwezige voorwerpen, zoals archeologische vondsten. Op de fysische bodemkwaliteit wordt in dit advies niet nader ingegaan. Dit advies gaat in op de chemische bodemkwaliteit, waarbij mogelijke verontreinigingen centraal staan. De gemeente draagt zelf zorg voor input voor het onderdeel archeologie.

Dit deeladvies betreft een actualisatie van het milieuadvies welke in 2011 is opgesteld. Ten opzichte van het voorgaande advies zijn er meer bodemonderzoeken en Wbb-locaties bekend. De gegevens zijn opgenomen in de betreffende kaarten van de bijlagen.

Wettelijk kader

Voor bodem is de Wet bodembescherming van kracht. Deze bevat artikelen ter voorkoming van en de omgang met bodemverontreiniging. In de Circulaire Bodemsanering 2009 zijn interventiewaarden, streefwaarden/achtergrondwaarden vastgelegd voor de diverse verontreinigende stoffen. De achtergrondwaarde/streefwaarde geeft het kwaliteitsniveau aan waarbij een verwaarloosbaar risico bestaat. De interventiewaarde geeft aan dat er sprake is van een ernstige of dreigende vermindering van de functionele eigenschappen die de bodem heeft voor mens, plant of dier.

Het Besluit op de ruimtelijke ordening (Bro) bevat voorschriften die dienen voor uitvoering van de Wet op de ruimtelijke ordening (Wro). Op grond van de Bro, artikel 3.1.6, verricht de gemeente bij de voorbereiding van een bestemmingsplan onderzoek naar de uitvoerbaarheid van het bestemmingsplan. Ook wordt onderzoek naar bodemverontreiniging uitgevoerd op die locaties binnen het plangebied, waarvan een bestemmingswijziging wordt voorgesteld. Bij functiewijzigingen in het kader van bestemmingsplannen moeten risico's van bodemverontreiniging worden onderzocht.

Om te voorkomen dat woningen op verontreinigde grond worden gebouwd, stelt de Woningwet de verplichting dat de aanvrager van een omgevingsvergunning (bouwen) een verkennend bodemonderzoek laat uitvoeren. Hierbij zal de aanvrager, in het kader van de Bouwverordening, moeten aantonen dat de bodem geschikt is (of geschikt is gemaakt) voor het beoogde doel. Om te bepalen of de bodem geschikt is en niet verontreinigd, dient voor goedkeuring van het bouwplan een verkennend bodemonderzoek conform de NEN 5740 beschikbaar te zijn. Voorwaarde is dat het onderzoek niet ouder is dan 5 jaar. Als er sprake is van een potentieel geval van ernstige bodemverontreiniging dan treedt een omgevingsvergunning pas in werking nadat de provincie heeft ingestemd met de wijze van uitvoeren van de bodemsanering of totdat nader onderzoek heeft uitgewezen dat er géén sprake is van een geval van ernstige bodemverontreiniging.

Algemeen

In het gehele bestemmingsplangebied kunnen lichte tot matige verontreinigingen met lood en PAK worden aangetroffen in de toplaag van de bodem. Deze 'diffuse' verontreiniging komt door o.a. het neerslaan van uitlaatgassen van verkeer en industrie en doordat vroeger asladen van kolenkachels veelal in tuinen werden geleegd. Daarnaast is de bodem op, onder en rondom (voormalige) bedrijfslocaties in veel gevallen verontreinigd geraakt door opslag, overslag, morsen, calamiteiten, maar ook door doelbewuste lozingen in het verleden.

Bodemonderzoeken

In het bestemmingsplangebied zijn diverse bodemonderzoeken uitgevoerd. Mogelijk zijn er een tweetal locaties waar nog een vervolg aan moet worden gegeven, bijvoorbeeld omdat een verontreiniging is aangetroffen of omdat de locatie niet volledig is onderzocht. Voor meer specifieke informatie over de uitgevoerde bodemonderzoeken wordt verwezen naar het Geoloket van de

Omgevingsdienst. Bij de Omgevingsdienst zijn in totaal 170 bodemonderzoeken bekend binnen het gebied. Op kaart bijlage 2 zijn deze bodemonderzoeken weergegeven.

Wet bodembescherming-locatie (Wbb-locatie)

Een Wbb-locatie is een locatie waar (vermoedelijk) sprake is, of was, van een ernstig geval van bodemverontreiniging. De provincie Utrecht is in dergelijke gevallen bevoegd gezag. In het bestemmingsplangebied komen diverse Wbb-locaties voor waar bodemonderzoek en/of –sanering nog niet is afgerond. In de tabel in bijlage 1 zijn de Wbb-locaties vermeld met de eventuele vervolg acties. In het gebied komen in totaal 30 Wbb-locaties voor. Op de kaart in bijlage 2 zijn deze Wbb-locaties weergegeven.

Bodemkwaliteitskaart

Naar verwachting stelt de gemeente Utrechtse Heuvelrug medio 2014 de Regionale bodemkwaliteitskaart en de bijbehorende Nota bodembeheer voor haar grondgebied vast. De bovengrond (tot 0,5 meter diepte) en ondergrond (0,5 tot 2,0 meter diepte) van het buitengebied vallen volgens deze Regionale bodemkwaliteitskaart in de klasse 'landbouw/natuur' en 'wonen'. Concreet betekent dit dat vrijkomende grond naar verwachting voldoet aan deze kwaliteitsklasse en als zodanig vrij toepasbaar is binnen de Regionale bodemkwaliteitskaart. Voor het toepassen van grond binnen het plangebied geldt dat de aan te brengen grond minimaal moet voldoen aan de vastgestelde bodemkwaliteitsklassen van de ontvangende grond, in dit geval ook 'landbouw/natuur' en 'wonen', zowel voor de boven- als ondergrond geldt dit. Op bijlage 4 is de toepassingskaart van de bovengrond weergegeven. De ontgravingskaart heeft exact dezelfde klasse-indeling van de bodemkwaliteitskaart en is daarom niet weergegeven. Voor meer informatie over de bodemkwaliteitskaarten wordt verwezen naar het Geoloket van de Omgevingsdienst regio Utrecht.

Ondergrondse brandstoftanks

In het gebied hebben zich in het verleden op diverse locaties ondergrondse tanks bevonden ten behoeve van de verwarming van de woningen middels opslag van huisbrandolie of andere brandstoffen. Vrijwel geen van deze tanks zal nu nog in gebruik zijn, velen zijn dan ook buiten gebruik gesteld. De tanks bij bedrijven zijn niet geïnventariseerd. Op de kaart in bijlage 3 zijn deze ondergrondse tank weergegeven.

Gedempte sloten en stortplaatsen/ophogingen

In 2004 is in opdracht van de provincie Utrecht door ReGister/DHV een inventarisatie gemaakt van gedempte sloten en stortplaatsen/ophogingen. Uit deze inventarisatie blijkt dat in het bestemmingsplangebied een aantal gedempte sloten en stortplaatsen aanwezig zijn. De kwaliteit van het dempingsmateriaal is bij de Omgevingsdienst niet bekend. Daarom zijn deze (sloot)dempingen in beginsel verdacht op bodemverontreiniging. De ligging van de (sloot)dempingen is weergegeven op de kaart in bijlage 3 (de ligging kan enkele meters afwijken).

Historisch bodembestand (HBB)

De provincie Utrecht heeft in 2004 door ReGister historisch onderzoek uit laten voeren naar verdachte activiteiten zoals (voormalige) bedrijfsactiviteiten en ondergrondse brandstoftanks. Het onderzoek is op 14 april 2004 afgerond en heeft een digitaal bestand opgeleverd. Aan elke locatie met één of meerdere verdachte activiteiten is een dominante NSX¹-score gekoppeld. Een NSX-score wordt bepaald aan de hand van een UBI²-code. De dominante NSX-score (hoogste score) wordt bepaald aan de hand van de dominante UBI-code (meest verdachte activiteit).

¹ NSX = de indicatieve prioriteit van een verdachte locatie gebaseerd op de toxiciteit van vermoedelijk aanwezige stoffen, en de kans deze stoffen aan te treffen. Hoe hoger de NSX-score des te hoger de prioriteit.

² UBI = Uniforme Bron Indeling. Een code voor een bepaalde activiteit.

In het buitengebied komen in totaal 12 HBB-locaties voor met een NSX-score groter dan 300. Alle HBB-locaties zijn weergegeven op kaartbijlage 5. Voor meer informatie over de verdachte activiteiten wordt verwezen naar het Geoloket van de Omgevingsdienst.

Infiltratie/kwel en grondwaterbeschermingsgebied

In het plangebied is sprake van zowel een kwel- als infiltratiezone. Deze zones zijn weergegeven in de kaart zoals opgenomen in bijlage 7.

Grondwaterbeschermingsgebied

Binnen het plangebied bevinden zich geen grondwaterbeschermings- of waterwingebieden. De ligging van deze gebieden ten opzichte van het plangebied is weergegeven in de kaart zoals opgenomen in bijlage 6.

Conclusie

Bij (her)ontwikkelingen binnen het gehele bestemmingsplangebied moet rekening worden gehouden met de hierboven beschreven bronnen van bodemverontreiniging. Van de Wbb-locaties is bekend dat hier een (potentiële) bodemverontreiniging aanwezig is. Voor de overige locaties is op basis van de bouwverordening het uitvoeren van een verkennend bodemonderzoek conform de NEN 5740 verplicht. In enkele gevallen wordt een vrijstelling verleend, deze uitzonderingen staan beschreven in de bouwverordening. Het bodemonderzoek dient beschikbaar te zijn voor de aanvang van de bouwwerkzaamheden en mag niet ouder zijn dan 5 jaar. Voor de meest recente stand van zaken met betrekking tot bodemkwaliteit in het gehele bestemmingsplangebied wordt verwezen naar (het bodeminformatiesysteem van) de Omgevingsdienst regio Utrecht.

4. Geluid

Deze paragraaf geeft een beschrijving van het wettelijk kader, gemeentelijk geluidbeleid en de geluidssituatie in het plangebied.

Tussen de Wet ruimtelijke ordening en de Wet geluidhinder (Wgh) is een koppeling gelegd. Op grond van artikel 76, lid 1 van de Wgh dienen bij de vaststelling of herziening van een bestemmingsplan grenswaarden in acht te worden genomen. De Wgh stelt dus voorwaarden aan nieuwe ontwikkelingen. De gemeente heeft als nadere invulling van deze voorwaarden in 2009 de Beleidsregel hogere waarden vastgesteld.

Volgens artikel 76, lid 3 geldt deze verplichting niet voor bestaande situaties: situaties waarin op het tijdstip van de vaststelling van het bestemmingsplan, de wegen en geluidsgevoelige objecten (gebouwen en terreinen) aanwezig zijn.

Omdat het voorliggende bestemmingsplan conserverend van aard is geldt dus dat er geen toetsing aan de grenswaarden uit de Wgh hoeft plaats te vinden. In deze paragraaf wordt wel het wettelijk kader voor nieuwe ontwikkelingen behandeld. Daarnaast is de bestaande situatie voor het aspect geluid in beeld gebracht.

Wettelijk kader voor nieuwe ontwikkelingen

In het kader van de Wet geluidhinder liggen er zones rond wegen, spoorwegen en gezoneerde industrieterreinen. Binnen een zone moet voor het realiseren van nieuwe geluidsgevoelige bestemmingen, zoals woningen, onderzoek worden gedaan naar de geluidbelasting. Wegen op een woonerf of met een maximumsnelheid van 30 km/uur hebben geen zone. Voor het plangebied zijn de aspecten wegverkeer, railverkeer en industrielawaai relevant.

Wegverkeer

Een weg binnen de bebouwde kom heeft een zonebreedte van 200 meter indien de weg 1 of 2 rijbanen bevat en een zonebreedte van 350 meter bij 3 rijbanen of meer. Een weg buiten de bebouwde kom heeft een zonebreedte van 250 meter indien de weg 1 of 2 rijbanen bevat, een zonebreedte van 400 meter indien de weg 3 of 4 rijbanen bevat en een zonebreedte van 600 meter bij 5 rijbanen of meer.

Binnen de geluidszone geldt een voorkeurswaarde voor de geluidsbelasting bij nieuwe geluidsgevoelige bestemmingen. Hierbij geldt een toetsing per afzonderlijke weg. Bij overschrijding van de voorkeurswaarde moet worden onderzocht of geluidsreducerende maatregelen getroffen kunnen worden, waarbij de volgorde bron- overdracht- en ontvangermaatregelen de voorkeur geniet. Pas als blijkt dat niet aan de voorkeurswaarde kan worden voldaan kan het college van Burgemeester en Wethouders een hogere waarde verlenen (onthefing van de voorkeurswaarde). Hierbij geldt wel een maximale ontheffingswaarde. Voor wegverkeer is de maximale ontheffingswaarde afhankelijk van de situatie. Als een geluidsgevoelige bestemming wordt gerealiseerd buiten de bebouwde kom of in de zone van een auto(snel)weg, geldt een lagere maximale ontheffingswaarde. Ook gelden voor de verschillende geluidsgevoelige bestemmingen andere maximale ontheffingswaarde waarden.

Railverkeer

Spoorwegen hebben ook een zone. De zonebreedte wordt bepaald door de waarden van geluidproductieplafonds (gpp's) die wettelijk zijn vastgesteld. De geluidproductieplafonds zijn te vinden in het landelijke geluidregister voor spoorwegen. Het spoor op het traject Utrecht - Veenendaal heeft op basis van de gpp's een geluidszone tot 600 meter. Het plan ligt gedeeltelijk binnen deze zone.

Het Besluit geluidhinder (Bgh) regelt de voorkeurswaarde en de maximale ontheffingswaarde van de geluidbelasting voor spoorweglawaai. De voorkeurswaarde voor de geluidsbelasting op woningen door railverkeer bedraagt 55 dB.

Bij overschrijding van de voorkeurswaarde moet net als bij wegverkeer worden onderzocht of geluidsreducerende maatregelen getroffen kunnen worden, waarbij de volgorde bron- overdracht- en ontvangermaatregelen de voorkeur geniet. Als daarna blijkt dat niet aan de voorkeurswaarde kan worden voldaan kan het college van Burgemeester en Wethouders een hogere waarde verlenen (ontheffing van de voorkeurswaarde). De gemeente stelt hierbij voorwaarden, zoals de aanwezigheid van geluidsluwe gevels, conform de Beleidsregel hogere waarden. De maximale ontheffingswaarde op de gevels van woningen bedraagt 68 dB.

Industrielawaai

Rond gezoneerde industrieterreinen zijn geluidzones van 50 dB(A) etmaalwaarde vastgesteld. In tegenstelling tot weg- en railverkeer wordt voor industrielawaai niet getoetst aan de L_{den} waarde maar aan de etmaalwaarde. De maximale ontheffingswaarde binnen de geluidzone bedraagt 55 dB(A) etmaalwaarde voor nieuwe situaties.

Gemeentelijke beleid ten aanzien van hogere waarden Wgh

De gemeente draagt zorg voor een zo goed mogelijke akoestische kwaliteit van de leefomgeving in situaties waar geluidsniveaus boven de wettelijke voorkeurswaarden voorkomen. De gemeente stelt duidelijke kaders bij ruimtelijke plannen en maakt daarmee de uitvoering tot het vaststellen van hogere waarden transparant. Het college van B&W heeft daarom de beleidsregel hogere waarden Wgh vastgesteld. In deze beleidsregel worden randvoorwaarden genoemd voor het toestaan van hogere geluidsbelastingen dan de voorkeurswaarde. De voorwaarden zijn geformuleerd als eis of als inspanningsverplichting. Indien niet aan de inspanningsverplichting kan worden voldaan dient de initiatiefnemer te motiveren waarom dit niet kan of waarom voor een alternatieve oplossing is gekozen. De belangrijkste aspecten hieruit zijn in onderstaande tabel weergegeven.

Eis of inspanningsverplichting	Toelichting
Geluidsluwe gevel	De woning heeft ten minste één gevel met een lager (luw) geluidsniveau. Het geluidsniveau op deze gevel is niet hoger dan de voorkeurswaarde voor elk van te onderscheiden geluidsbronnen.(eis)
Indeling woning	De woning heeft per etage minimaal één verblijfsruimte, bijvoorbeeld een woon- of slaapkamer, aan de zijde van de geluidsluwe gevel (inspanningsverplichting).
Buitenruimte	Indien de woning beschikt over één of meer buitenruimten, dan is er minimaal één gelegen aan de geluidsluwe zijde. Indien dit niet mogelijk is dan dient het geluidsniveau op de gevel niet meer dan 5 dB hoger zijn dan bij de geluidsluwe gevel (inspanningsverplichting).
Maximale ontheffingswaarde voor weg- en railverkeerslawaai	De gemeente verleent voor binnenstedelijke situaties geen hogere waarden hoger dan de voorkeurswaarde plus 10 dB (inspanningsverplichting).
'Dove' gevels	Dit zijn bouwkundige constructies zonder te openen deuren/ramen (artikel 1b lid 5a en b Wgh). Voor 'dove' gevels zijn geen hogere waarden van toepassing. De aanwezigheid van dove gevels dient zoveel mogelijk te worden voorkomen (inspanningsverplichting). Een woning mag maximaal 2 dove gevels bezitten (eis);
Cumulatie	De initiatiefnemer dient onderzoek te doen naar de effecten van de samenloop van de verschillende geluidsbronnen. Bij de geluidsisolatie van gevels dient rekening gehouden te worden met de cumulatie van alle akoestisch relevante bronnen (ook 30 km/u wegen). Dit dient te gebeuren volgens hoofdstuk 2 van bijlage I van het Reken- en meetvoorschrift geluidhinder 2012, waarbij de gecumuleerde waarden worden omgerekend naar het spectrum van de maatgevende bronsoort (eis);
Geluidsabsorberende plafonds bij balkons/loggia's	Bij de aanwezigheid van balkons/loggia's etc. dient onder de balkons geluidsabsorptie worden geplaatst ter voorkoming van ongewenste reflecties op de gevels (eis);
Volumebeleid	Voor grotere (uitbreiding)locaties met minimaal 100 nieuwe woningen mag per type geluidsbron maximaal 15% van de nieuw te bouwen woningen een geluidsniveau hebben dat hoger is dan de voorkeurswaarde (inspanningsverplichting).

Tabel 1: Voorwaarden nieuwbouw volgens gemeentelijk beleid

Goede ruimtelijke ordening

Volgens de Wgh hebben wegen met een maximumsnelheid van 30 km/uur geen geluidzone en hoeven daardoor niet te worden getoetst. Toch kan de geluidsbelasting vanwege dergelijke wegen

hoger zijn dan de voorkeurswaarde. Vanaf een intensiteit van 1.500 motorvoertuigen per etmaal bij asfaltverharding of 600 motorvoertuigen per etmaal bij klinkerbestrating kan de voorkeurswaarde al worden overschreden. Daarom moet in het kader van een goede ruimtelijke ordening de bijdrage van deze wegen worden onderzocht.

Milieubeleidsplan 'Natuurlijk Duurzaam'

De gemeente Utrechtse Heuvelrug heeft een milieubeleidsplan met kwaliteitsprofielen opgesteld. De relevante profiel is met de bijbehorende ambities voor geluid weergegeven in bijlage 16.

Stiltegebieden

De Provincie Utrecht heeft op 4 februari 2013 de Provinciale milieuverordening 2013 (PMV 2013, art. 25 en 26) vastgesteld. Deze is in werking getreden op 1 mei 2013. Hierin zijn stiltegebieden opgenomen en benoemd als provinciaal belang. Dit kan invloed hebben op het gebruik van bevoegdheden binnen de Wet ruimtelijke ordening, Algemene plaatselijke verordening (APV), Wegenverkeerswet, Wet algemene bepalingen omgevingsrecht en het Activiteitenbesluit.

Voor stiltegebieden gelden bijzondere regels, waaronder een richtwaarde van 35 dB(A) (etmaalgemiddelde) op 50 meter afstand binnen de grenzen van het stiltegebied voor ontwikkelingen buiten het stiltegebied.

Indien ontwikkelingen daarom in of nabij het stiltegebied plaatsvinden, dient onderzocht te worden of er kan worden voldaan aan deze richtwaarde.

Situatie plangebied

Voor dit bestemmingsplan zijn de aspecten wegverkeer, railverkeer en industrielawaai van belang. In dit bestemmingsplan worden geen nieuwe ontwikkelingen mogelijk gemaakt, daarom is de heersende geluidsbelasting op basis van de autonomen ontwikkelingen in het bestemmingsplangebied in kaart gebracht. Uitgegaan is van het jaar 2025. In bijlage 8 is de geluidsbelasting ten gevolge van het wegverkeer weergegeven. Dit is inclusief de aftrek voor het stiller worden van het wegverkeer, conform artikel 110g. In bijlage 9 is de geluidbelasting ten gevolge van het railverkeer weergegeven.

Op de geluidcontourenkaarten in bijlage 8 en 9 is af te lezen dat de A12, provinciale wegen en voor spoorweglawaai het geluidsniveau in het buitengebied OMMA voor het grootste deel bepalen.

In het buitengebied van Overberg bevindt zich een rwzi. Deze rwzi bevindt zich op een gezonde bedrijventerrein. Indien er ontwikkelingen plaatsvinden binnen deze geluidszone dan dient akoestisch onderzoek te worden uitgevoerd. In bijlage 10 is de geluidzone voor het plangebied weergegeven.

Binnen het bestemmingsplangebied is een aantal stiltegebieden gelegen. Deze zijn donkergroen weergegeven in bijlage 11. Voor het toestaan van toekomstige ontwikkelingen dient daarom voor rekening gehouden te worden met de invloed van deze ontwikkelingen in de stiltegebieden. Een overschrijding van de richtwaarde heeft gevolgen voor de ontwikkeling. Bij een overschrijding zal overleg gevoerd moeten worden met de provincie Utrecht.

Gemeentelijk beleid

De geluidsniveaus in het plangebied variëren van het behalen van de ambitiekwaliteit van het milieukwaliteitsprofiel 'landelijk gebied – verweving van functies' en 'natuur' in het midden van het plangebied tot huidige kwaliteit en wettelijke norm dicht bij de A12, provinciale wegen en spoor.

Conclusie

Het buitengebied OMMA is onder invloed van verschillende geluidsbronnen. In de toelichting van het bestemmingsplan is het belangrijk dat deze vermeld worden ook al hebben zij geen beperkende

werking voor de conserverend bestemmingsplan. Omdat in het bestemmingsplan geen nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen mogelijk worden gemaakt is geen nader geluidonderzoek noodzakelijk.

De milieukwaliteitsprofielen geven per gebiedstype een andere ambitiekwaliteit aan, gelet op de hoge geluidbelasting is een aantal deelgebieden is dit een lastig te bereiken geluidwaarde. Wel kunnen bij nieuwe ontwikkelingen maatregelen genomen worden die bijdragen aan het verbeteren van het geluidklimaat, in tabel 1 (zie onderdeel geluid onder milieu informatie) voorwaarden nieuwbouw volgens gemeentelijk beleid worden maatregelen genoemd in dergelijke gevallen getroffen kunnen worden.

5. Luchtkwaliteit

Luchtkwaliteit heeft betrekking op de concentraties stikstofdioxide en fijn stof afkomstig van het wegverkeer. De invloed op de luchtkwaliteit van bedrijven is onderdeel van bedrijven en milieuzonering. Bij bedrijven en milieuzonering is ook nader ingegaan op geur van veehouderijen.

Wetgevend kader

In 2007 is de Wet luchtkwaliteit in werking getreden. Met deze wet zijn luchtkwaliteitseisen verankerd in hoofdstuk 5 van de Wet milieubeheer. Er is vastgelegd dat ruimtelijke ontwikkelingen moeten worden getoetst aan de in de wet opgenomen grenswaarden en richtwaarden. De grenswaarden voor stikstofdioxide en fijn stof zijn opgenomen in tabel 2.

Stof	Type norm	Van kracht vanaf	Concentratie ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	Max. overschr. per jaar
Stofdioxide (NO_2)	Jaargemiddelde	2015	40	
	Uurgemiddelde	2015	200	18
Fijn stof (PM_{10})	Jaargemiddelde	2011	40	
	24-uurgemiddelde	2011	50	35

Tabel 2: Grenswaarden Wet luchtkwaliteit

De belangrijkste grenswaarden zijn de jaargemiddelde grenswaarde voor stikstofdioxide en de 24-uurgemiddelde grenswaarde voor fijn stof, omdat deze in Nederland worden overschreden. De grenswaarden van de overige stoffen worden, op enkele uitzonderingen na, niet overschreden.

Toetsing aan de grenswaarden is niet voor alle ruimtelijke plannen verplicht. Alleen plannen die in betekenende mate bijdragen worden getoetst aan de grenswaarden. In het Besluit niet in betekenende mate (nibm) is vastgelegd dat een bijdrage van meer dan 3% van de grenswaarde, ofwel 1,2 microgram per m^3 , wordt getoetst aan de grenswaarden. Deze bijdrage van 3% is in de ministeriële regeling niet in betekenende mate doorvertaald naar 1.500 woningen of 100.000 m^2 kantooroppervlak.

In het verlengde van een goede ruimtelijke ordening, gebaseerd op de Wet milieubeheer, is het Besluit gevoelige bestemmingen van kracht. Dit besluit is gericht op functies voor gevoelige groepen voor langdurig verblijf. Hierbij kan worden gedacht aan zorginstellingen, kinderopvang, scholen en bejaardentehuizen. Deze functies mogen niet worden gerealiseerd in gebieden met overschrijdingen van de wettelijke grenswaarden ten gevolge van provinciale wegen en rijkswegen. Daarnaast wordt geadviseerd zeer terughoudend te zijn met het realiseren van gevoelige bestemmingen bij drukke gemeentelijk wegen.

Naast hoofdstuk 5 van de wet milieubeheer is ook het beginsel van een goede ruimtelijke ordening van toepassing. De formele definitie van het beginsel van een goede ruimtelijke ordening is: "het coördineren van de verschillende belangen tot een harmonisch geheel dat een grotere waarde vertegenwoordigt dan het dienen van de belangen afzonderlijk". Een goede luchtkwaliteit is een van de belangen, ofwel de luchtkwaliteit dient geschikt te zijn voor de beoogde functie. Daarom is het wenselijk om inzicht te hebben in de luchtkwaliteitsituatie.

Gemeentelijk beleid

Conform het milieubeleidsplan van de gemeente Utrechtse Heuvelrug wordt het gebied ingedeeld bij vier milieukwaliteitsprofielen, zie bijlage 16.

Situatie plangebied

Voor Utrechtse Heuvelrug zijn luchtkwaliteitskaarten opgesteld. Hierin zijn alle grote wegen opgenomen. Voor deze luchtkwaliteitskaarten zijn de verkeerscijfers van de gemeente Utrechtse

Heuvelrug toegepast en zijn de omgevingskenmerken, zoals bebouwing, toegevoegd. In bijlage 12 is een uitsnede weergegeven voor de concentraties stikstofdioxide in 2013 en in bijlage 13 is een uitsnede opgenomen voor de concentraties fijn stof in 2013. Voor de achterliggende jaren zijn de luchtkwaliteitskaarten niet weergegeven, omdat op basis van de huidige inzichten de concentraties stikstofdioxide en fijn stof, ondanks de verkeerstoename, aanmerkelijk lager zijn. De reden hiervan is het bronbeleid van de Europese en nationale overheid en het schoner worden van het wegverkeer.

Uit bijlage 12 blijkt dat de concentratie stikstofdioxide ruim beneden de wettelijk toegestane jaargemiddelde grenswaarde van 40 microgram per m³ is.

De uurgemiddelde grenswaarde voor stikstofdioxide wordt vanaf concentraties boven de 60 microgram per m³ overschreden. De concentraties in het gebied bedragen circa 20 tot 34 microgram per m³, wat betekent dat ook aan de uurgemiddelde grenswaarde wordt voldaan.

Uit bijlage 13 is af te leiden dat de concentratie fijn stof ruim beneden de wettelijk toegestane jaargemiddelde grenswaarde van 40 microgram per m³ is.

Naast een jaargemiddelde grenswaarde voor fijn stof is er ook een daggemiddelde grenswaarde van 50 microgram per m³ van kracht, die per jaar 35 keer mag worden overschreden. Uit statistische vergelijkingen van TNO en het RIVM blijkt dat deze grenswaarde bij een concentratie van 31,3 microgram per m³ vaker dan 35 keer wordt overschreden. Aangezien de concentraties fijn stof in het plangebied circa 23 tot 29 microgram per m³ bedragen, wordt ook aan deze daggemiddelde grenswaarde voldaan.

Gemeentelijk beleid

De luchtkwaliteitskaarten geven een indicatie of de huidige kwaliteit en ambitiekwaliteit conform de milieukwaliteitsprofielen worden overschreden.

Conclusie

Ondanks dat het bestemmingsplan conserverend van aard is dient de luchtkwaliteit beschreven te worden in het op te stellen bestemmingsplan. Hiervoor kan gebruik worden gemaakt van de beschikbare informatie. Conclusie is dat de wettelijke grenswaarden in het plangebied voor stikstofdioxide en fijn stof niet worden overschreden. Dit betekent dat er wordt voldaan aan het wettelijke kader, zoals opgenomen in hoofdstuk 5 van de Wet milieubeheer.

Uit de luchtkwaliteitskaarten blijkt dat de grenswaarden niet worden benaderd, wat betekent dat er geen personen worden blootgesteld aan concentraties boven de grenswaarden. Door de lage concentraties stikstofdioxide en fijn stof zijn er geen beperkingen voor ontwikkelingen vanuit het Besluit gevoelige bestemmingen en wordt voldaan aan het beginsel van een goede ruimtelijke ordening.

6. Externe veiligheid

Externe veiligheid heeft betrekking op de gevaren die mensen lopen als gevolg van aanwezigheid in de directe omgeving van een ongeval waarbij gevaarlijke stoffen zijn betrokken. Er kan onderscheid worden gemaakt tussen inrichtingen waar gevaarlijke stoffen worden bewaard en/of bewerkt, transportroutes waarlangs gevaarlijke stoffen worden vervoerd en ondergrondse buisleidingen. De aan deze activiteiten verbonden risico's moeten tot een aanvaardbaar niveau beperkt blijven.

Wettelijk kader

Het wettelijk kader voor risicobedrijven is vastgelegd in het Besluit externe veiligheid inrichtingen (BEVI) en voor het vervoer van gevaarlijke stoffen in de Wet vervoer gevaarlijke stoffen. Het beleid voor ondergrondse buisleidingen is vastgelegd in het Besluit Externe veiligheid buisleidingen (Bevb).

Bij de beoordeling van de externe veiligheidssituatie zijn twee begrippen van belang:

- Het plaatsgebonden risico (PR) richt zich als maat voor het risico vanwege activiteiten met gevaarlijke stoffen vooral op de basisveiligheid voor personen in de omgeving van die activiteiten. Aan het PR is een wettelijke grenswaarde verbonden die niet mag worden overschreden. Het PR wordt "vertaald" als een risicocontour rondom een risicovolle activiteit, waarbinnen geen kwetsbare objecten (bijv. woningen) mogen liggen.
- Het groepsrisico (GR) is een maat voor de maatschappelijke ontwrichting als gevolg van een calamiteit met gevaarlijke stoffen. Rondom een risicobron wordt een invloedsgebied gedefinieerd, waarbinnen grenzen worden gesteld aan het maximaal aanvaardbare aantal personen, de z.g. oriënterende waarde (OW). Dit is een richtwaarde, waarvan het bevoegd gezag, mits afdoende gemotiveerd, kan afwijken. Deze verantwoordingsplicht geldt voor elke toename van het GR, ook als de OW niet wordt overschreden.

Voor hoogspanningslijnen is het beleidskader beschreven in het 'Advies met betrekking tot hoogspanningslijnen' (Min. VROM d.d. 5 oktober 2005). Hierin adviseert de Staatssecretaris van VROM het in acht nemen van een veiligheidszone, waarbinnen het jaargemiddelde magneetveld hoger is dan 0,4 microtesla.

Voor zendmasten (omroep/GSM/UMTS) zijn in de EU-publicatie 1999/519/EG blootstellingslimieten aanbevolen voor personen die permanent in de nabijheid van zendmasten verblijven. Nederland heeft deze aanbeveling overgenomen en opgenomen in de Telecommunicatiewet.

Provinciaal beleid

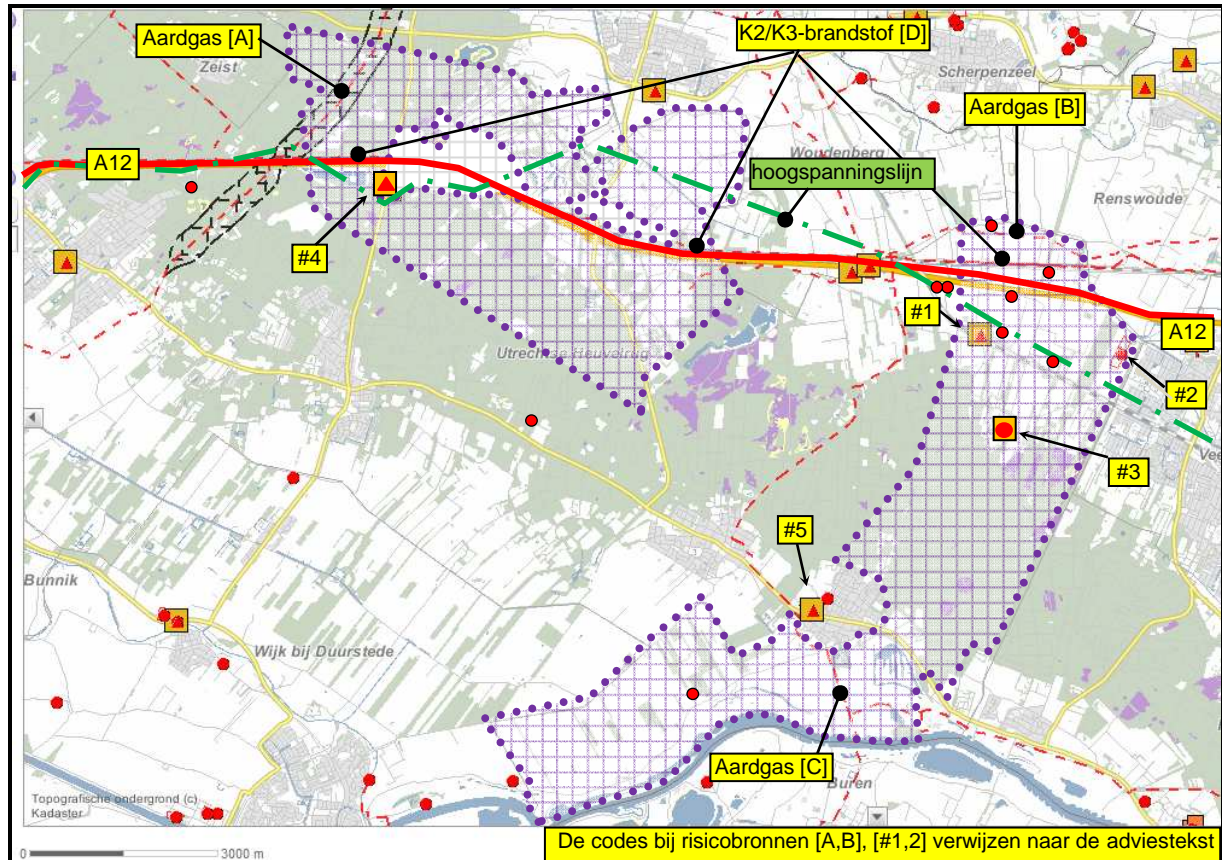
De Provincie Utrecht heeft in het Provinciaal Milieubeleidsplan 2004-2008 voor verschillende gebiedstypen milieukwaliteitsprofielen opgesteld. Per milieuthema zijn indicatoren daarbij gedefinieerd waaraan gewenste kwaliteitsniveaus en ambitiewaarden zijn verbonden. Voor externe veiligheid zijn het plaatsgebonden risico en het groepsrisico als indicatoren gekozen.

Gemeentelijk beleid

De gemeente Utrechtse Heuvelrug heeft het hiervoor genoemde provinciale beleidskader naar gemeentelijk niveau vertaald in haar Milieubeleidsplan, zie bijlage 16.

Beschrijving huidige risicosituatie

Onderstaande uitsnede van de Risicokaart (en bijlage 14) toont de omgeving van het plangebied en de voor het plangebied relevante risicobronnen.

Risicobedrijven

Er liggen binnen of in de nabijheid van het plangebied diverse inrichtingen waarvan de risicocontouren het plangebied (kunnen) beïnvloeden.

Binnen het plangebied:

op kaart	adres	plaats	inrichting	risicobron
# 1	Heuvelsesteeg 2a	Overberg	LPG-tankstation	opslag/verkoop LPG
# 2	Slaperdijk 2	Veenendaal	rioolwaterzuivering	aardgasreservoir 500 m ³
# 3	Dwarsweg 1-3	Overberg	De Ossenbergh	propaanreservoir 40 m ³
•	(niet nader genummerd)	diverse locaties binnen en buiten het plangebied (in hoofdzaak agrarische bedrijven)		kleine propaanreservoirs

Buiten het plangebied:

op kaart	adres	plaats	inrichting	risicobron
# 4	Amersfoortseweg 10	Maarn	LPG-tankstation	opslag/verkoop LPG
# 5	Koningin Wilhelminaweg 111	Amerongen	LPG-tankstation	opslag/verkoop LPG

Er wordt in principe overal voldaan aan de grenswaarde voor het plaatsgebonden risico en heeft het groepsrisico een waarde die kleiner is dan de oriëntatiewaarde.

Voor de op de kaart niet nader genummerde locaties met een propaantank geldt dat in alle gevallen de risicocontouren binnen de perceelsgrens van de inrichting liggen en dus niet tot belemmeringen kunnen leiden.

Voor het propaanreservoir (#3) bij recreatiecentrum De Ossenbergh in Overberg is in opdracht van de gemeente in februari 2012 door adviesbureau DHV een risicoanalyse uitgevoerd (rapport nr. MD-AF20120355). Uit de berekeningen blijkt dat de contour voor het plaatsgebonden risico van 10^{-6} /jaar op circa 65 meter afstand van het vulpunt en het reservoir ligt. Binnen deze contour liggen alleen enkele tot het recreatiecentrum behorende vakantiehuisjes, die tevens als gebruiker zijn aangesloten op het reservoir. Deze vakantiehuisjes worden daarom niet beschouwd als (kwetsbare) objecten van derden. Er is daarom ook geen sprake van een overschrijding van de grenswaarde voor het plaatsgebonden risico. Het berekende groepsrisico bedraagt maximaal 0,13 maal de oriëntatiewaarde.

Ter verantwoording van dit beperkte groepsrisico kan het volgende worden aangedragen. Het gaat om een bestaande situatie, die in het kader van het bestemmingsplan ook niet zal wijzigen. Het groepsrisico wordt in hoofdzaak bepaald door de (seizoensgerelateerde) aanwezigheid van personen die op het recreatiecentrum verblijven en daarbij ook gebruikers van de propaanvoorziening zijn. Deze personen kunnen worden beschouwd als voldoende zelfredzaam. Er zijn in alle richtingen van het reservoir vandaan voldoende vluchtwegmogelijkheden. Gezien de van de omgeving geïsoleerde ligging van het reservoir en het vulpunt is een incident door externe oorzaken te verwaarlozen.

Transport van gevaarlijke stoffen

Vervoer over de weg:

De Rijksweg A12 doorsnijdt beide delen van het plangebied. De A12 is onderdeel van het Basisnet Weg. Voor de betreffende wegvakken gelden de volgende risicowaarden:

- Plaatsgebonden risico:
Er is geen contour voor $PR=10^{-6}$ per jaar. De $PR(10^{-7})$ -contour ligt op 82 meter vanaf de weg.
- Plasbrandaandachtsgebied:
Langs de A12 moet een plasbrandaandachtsgebied in acht genomen worden. Dit is een zone van 30 meter, gemeten vanaf de rechterraand van de rechterrijstrook. In deze zone moet het bevoegd gezag rekening houden met beperkingen voor bouwplannen.
- Groepsrisico:
Het groepsrisico is kleiner dan 10% van de oriëntatiewaarde.

Er wordt in de bestaande situatie dus voldaan aan de grenswaarde van het plaatsgebonden risico en het groepsrisico is (aanzienlijk) kleiner dan de oriëntatiewaarde. Gezien het conserverende karakter van het bestemmingsplan worden er geen ruimtelijke ontwikkelingen verwacht die tot toekomstige knelpunten kunnen leiden.

Voor zover sprake is van vervoer van gevaarlijke stoffen via provinciale en andere lokale wegen binnen het plangebied, geldt voor het vervoer van routeplichtige stoffen op grond van het routeringsbesluit van de gemeente Utrechtse heuvelrug een ontheffingsplicht. Voor overige gevaarlijke stoffen zoals benzine en diesel geldt deze ontheffingsplicht niet. De totale omvang van dit vervoer is van zodanig beperkte omvang, dat de risico-effecten daarvan zich niet uitstrekken tot (beperkt) kwetsbare objecten buiten langs de gevolgde routes. Dit vervoer leidt daarom niet tot (mogelijke) belemmeringen voor de omgeving.

Vervoer per spoor:

Langs de noordzijde van de A12 ligt de spoorlijn Utrecht-Arnhem. Deze spoorlijn speelt voor het vervoer van gevaarlijke stoffen geen rol in het Basisnet Spoor. Er hoeft dan ook geen rekening gehouden te worden met externe veiligheidsaspecten vanwege deze spoorlijn.

Buisleidingen

Het plangebied wordt op meerdere plaatsen doorsneden door buisleidingen voor aardgas en voor brandbare vloeistoffen.

Leiding A:

In de noordwesthoek van het westelijke deel van het plangebied ligt een hogedruk aardgasleiding. Het betreft een leiding met een diameter van 25 inch en een maximale werkdruk van 66 bar. Langs deze leiding ligt een contour voor het plaatsgebonden risico van 10^{-6} /jaar. Binnen deze contour liggen alleen enkele verspreide alleenstaande woonfuncties. Omdat hierbij sprake is van een dichtheid van minder dan 3 woningen per hectare, worden deze woningen niet beschouwd als kwetsbare objecten, maar als beperkt kwetsbare objecten. In de bestaande situatie is dit geen knelpunt. Het groepsrisico zal, gezien de zeer geringe personendichtheid langs de leiding, lager zijn dan 10% van de oriëntatiewaarde. Aandachtspunt is wel dat bij eventuele toekomstige ontwikkelingen rekening gehouden moet worden met de beperking dat binnen de $PR=10^{-6}$ contour geen (beperkt) kwetsbare objecten opgericht mogen worden zoals een woning.

Leidingen B en C:

In het oostelijk deel van het plangebied liggen ten noorden van de A12 (leiding B) en ten zuiden van Amerongen (leiding C) aardgasleidingen. In beide gevallen betreft het regionale leidingen met een werkdruk van 40 bar. Langs deze leidingen hoeft geen rekening gehouden te worden met een contour voor het plaatsgebonden risico van 10^{-6} /jaar. Omdat langs deze leidingen sprake is van een zeer geringe personendichtheid, zal het groepsrisico ook in deze gevallen lager zijn dan 10% van de oriëntatiewaarde.

Leiding D:

Langs de noordelijke zijde van de A12 ligt een defensiepijpleiding voor brandbare K2/K3-vloeistoffen (leiding D). Deze leiding doorkruist zowel het westelijke als het oostelijke deel van het plangebied. Het betreft een leiding met een diameter van 8 inch en een maximale werkdruk van 80 bar. Aan deze leiding is geen contour voor het plaatsgebonden risico van 10^{-6} /jaar verbonden. Het groepsrisico is, gezien de zeer geringe personendichtheid langs de leiding, lager dan 10% van de oriëntatiewaarde.

Hoogspanningslijnen

Het plangebied wordt doorkruist door een 150 kV-hoogspanningslijn. Voor nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen met betrekking tot stralingsgevoelige objecten geldt een indicatieve veiligheidszone van 80 meter aan weerszijden van de hartlijn van de hoogspanningslijn.

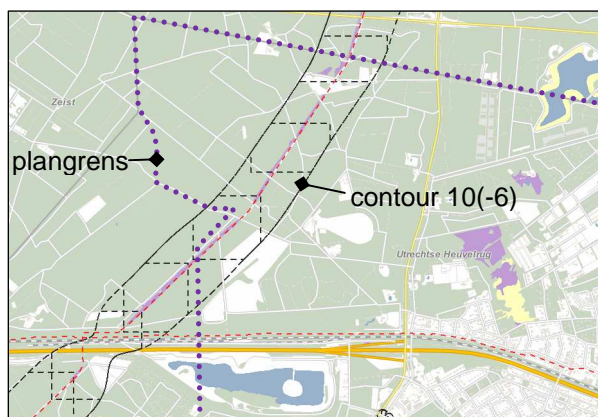
Zendmasten

Volgens de gegevens op de website www.antenneregister.nl veroorzaken de in het plangebied aanwezige zendmasten geen overschrijdingen van de geldende blootstellingslimieten voor elektrische en magnetische veldsterkten.

Conclusie

In beginsel blijken uit de voorlopige inventarisatie van de externe veiligheidsrisico's geen knelpunten voor het plaatsgebonden risico of het groepsrisico.

Een uitzondering is de beperking voor het oprichten van (beperkt) kwetsbare objecten binnen de veiligheidscontour van $PR=10^{-6}$ van de in het noordwestelijke deel van het plangebied gelegen aardgasleiding. Het kaartje hiernaast toont het betreffende deel van het plangebied.

Voor de buisleidingen voor aardgas en voor vloeibare brandstoffen kunnen ter bevestiging van de hiervoor genoemde waarden van de groepsrisico's zonodig ondersteunende risicoberekeningen worden uitgevoerd.

Risicoberekeningen voor de aardgasleidingen kunnen door de Omgevingsdienst worden uitgevoerd. Een risicoberekening voor de brandstofleiding moet door een daarvoor gekwalificeerd adviesbureau worden ingeschakeld.

7. Duurzaamheid

Hieronder staat het wettelijk kader van duurzaam bouwen, het landelijk beleid en het gemeentelijk beleid. Verder wordt aangegeven wat de gemeente aanbiedt om duurzaamheid te ondersteunen en wat het huidige energieverbruik is in het plangebied.

Landelijk beleid

1. *Lente akkoord: Energiezuinige Nieuwbouw*

Het Lente akkoord Energiezuinige Nieuwbouw (d.d. 22 april 2008, herijking d.d. 28 juni 2012) is een afspraak tussen de Rijksoverheid (Ministerie van Binnenlandse zaken, VROM) en marktpartijen (Bouwend Nederland, NEPROM, NVB en AEDES) om op korte termijn steeds energiezuiniger te gaan bouwen rekening houdend met het klimaat, eindige brandstoffen en woonlasten.

De volgende ambities zijn afgesproken:

- In 2015 zijn de nieuwbouwwoningen die we realiseren 50% energiezuiniger dan volgens de bouweisen van 2007.
- In 2015 is het commercieel vastgoed dat we realiseren 50% energiezuiniger dan volgens de bouweisen van 2007.

Vanaf 2020 is het realiseren van energieneutrale gebouwen met het tekenen van het Lente akkoord afgesproken (EPC= 0,0). Let wel: dit geldt alleen voor gebouwgebonden energie. Gebruikersenergie is hierin niet meegenomen.

2. *Bouwbesluit 2012*

Het bouwbesluit 2012 stelt per type gebouw eisen in kader van duurzaamheid.

Het bouwbesluit van 2012 stelt de volgende eisen aan nieuwbouw van woningen.

- 1) Een minimale isolatiewaarde voor uitwendige scheidingsconstructies (Rc-waarde). Voor woningen een Rc-waarde van minimaal 3,5m²K/W.
- 2) Een maximale warmtedoorgangscoefficiënt voor ramen en deuren (U-waarde). Deze is per 1 maart 2013 aangescherpt. Er geldt een U-waarde van maximaal 1,65 W/m²K.
- 3) Een maximale EPC waarde afhankelijk van het type gebouw. De EPC dient berekend te worden middels de EPG methodiek. Voor woningen geldt een EPC-waarde van maximaal 0,6.
- 4) Met de wijziging van het Bouwbesluit (1 januari 2013) dient ook de milieu-uitstoot van het gebouw gekwantificeerd te worden. De zogenaamde milieuprestatie van het gebouw. Dit punt wordt hieronder nader toegelicht.

Het kwantificeren van milieu-uitstoot van het gebouw

In het Bouwbesluit is opgenomen dat voor gebouwen met een woon- of kantoorfunctie groter dan 100m² de milieu-uitstoot gekwantificeerd dient te worden. Dit betekent dat de uitstoot van broeikasgassen en de uitputting van grondstoffen door de constructieonderdelen van deze bebouwing bepaald dient te worden. Het betreft hiermee de materiaalgebonden CO₂ uitstoot. Hiertoe geldt de Bepalingsmethode Milieuprestatie Gebouwen en GWW-werken. Hiervoor kan de tool GPR-gebouw gebruikt worden.

3. *Duurzame GWW sector (duurzaam inkopen)*

Voor de Grond-, Weg- en Waterbouw wordt binnen duurzaam inkopen 15 productgroepen uit de GWW-sector zijn duurzaamheidscriteria vastgesteld door het ministerie van Infrastructuur en Milieu. De Rijksoverheid heeft als ambitie om in 2010 bij 100 procent van haar inkopen duurzaamheid mee te nemen: voor provincies en waterschappen is dit 50 procent, voor gemeenten 75 procent. Alle partijen streven naar 100 procent in 2015.

Provinciaal beleid

Het provinciaal beleid is vastgelegd in de Provinciaal Ruimtelijke Structuurvisie 2013-2028 als vastgesteld op 4 februari 2013. In dit beleid wordt ingegaan op ruimtelijke maatregelen inzake de klimaatverandering en anderzijds energiebesparing door het gebruik van duurzame energiebronnen te

stimuleren. Het beleid is gericht op het stimuleren hiervan bij ruimtelijke ontwikkelingen. Ingezet wordt op het ruimtelijk mogelijk maken van opwekking en distributie van duurzame energie. Voor windenergie en biomassa zijn ruimtelijke kaders opgesteld. In het algemeen geldt voor windturbines dat, vanwege de ruimtelijke impact, de voorkeur uitgaat naar andere vormen van duurzame energie.

Het beleid stimuleert energieopwekking uit biomassa. Biomassa wordt geïmporteerd, geproduceerd en geëxporteerd in de provincie. Om de beschikbare biomassa zo duurzaam en efficiënt mogelijk in te zetten, worden in de ruimtelijke verordening richtlijnen opgenomen voor biomassa-installaties, waaronder zowel vergistingsinstallaties als verbrandingsinstallaties verstaan:

- (co-)vergisting op boerderijniveau past bij de bedrijfsvoering en kan altijd worden gefaciliteerd.
- Een gezamenlijke vergistingsinstallatie van een aantal agrariërs wordt bij voorkeur nabij deze bedrijven en/of nabij een afzetplek gerealiseerd. Landschappelijke inpassing is hierbij belangrijk.
- Grote centrale (co-)vergistingsinstallaties met een totale verwerkingscapaciteiten van meer dan 100.000 ton/jaar vestigen zich op bedrijventerreinen of bij grootschalige afval(water)verwerking.

Naast traditionele vormen van vergisting van mest en co-vergistingsproducten en verbranding van houtige biomassa zijn nieuwe technieken in opkomst, zoals droogvergisting en vergassing. Hiervoor is het op voorhand niet mogelijk om de ruimtelijke kaders voor langere periode vast te stellen. Bij initiatieven zal ten aanzien van de locatiekeuze in samenspraak met de betrokken partijen maatwerk worden geboden.

Daarnaast geldt de provinciale ambitie om in 2040 klimaatneutraal te zijn. Hierbij gaat het om zowel CO₂-reductie alsook het onafhankelijk zijn van de beperkt beschikbare fossiele brandstoffen. Bij gebiedsontwikkelingen wordt daarom gestreefd naar zelfvoorzienendheid voor energie. Om deze reden geldt bij verstedelijking, renovatie, herstructurering, transformatie en uitbreiding de voorwaarde dat omschreven wordt op welke wijze invulling wordt gegeven aan energiebesparing en de inzet van duurzame energie.

In de Provinciale Ruimtelijke Verordening (4 februari 2013) behorende bij de structuurvisie is dan ook (in artikel 3.1 lid 3) als eis aan ruimtelijke plannen opgenomen dat binnen het stedelijk gebied de toelichting op het ruimtelijk plan een beschrijving bevat van de wijze waarop rekening is gehouden met energiebesparing en het toepassen van duurzame energiebronnen. Tot ruimtelijke plannen behoren onder meer bestemmingsplannen, beheersverordeningen, of afwijking hiervan via omgevingsvergunning. Voor het niet stedelijke gebied, waartoe het plangebied van onderhavig bestemmingsplan grotendeels toe behoort, geldt dat verdere verstedelijking in de basis niet wordt toegestaan. Genoemde eis geldt hierbij echter niet.

Gezien de conserverende aard van dit bestemmingsplan kan voldaan worden met een beschrijving van het geldend beleid en wettelijk kader. Benadrukt wordt dat bij ontwikkelingen in afwijking van dit bestemmingsplan altijd voldoende aandacht besteed dient te worden aan het aspect duurzaamheid.

Gemeentelijk beleid

Duurzaam bouwen is een manier van bouwen waarbij het milieu minder wordt belast, er een goede leefkwaliteit wordt gerealiseerd en het gebouw een lange levensduur heeft (bijvoorbeeld door flexibiliteit of goede materiaalkeuze).

De overheid stimuleert duurzaam bouwen door steeds strengere eisen te stellen aan de energieprestatie van gebouwen. Naast wettelijke eisen stimuleren veel gemeenten duurzaam bouwen door gemeentelijk beleid op te stellen.

De gemeente Utrechtse Heuvelrug heeft haar beleid rond klimaat, energie en duurzaam bouwen verwoord in het Milieubeleidsplan "Natuurlijk duurzaam". In 2035 wil de gemeente klimaatneutraal zijn en in 2015 wil de gemeentelijke organisatie energieneutraal zijn. Per gebiedstypen zijn doelen gesteld aan de EPC, EPL en GPR-score van nieuwbouw projecten.

Energie

Het gemeentelijke beleid gaat verder dan wettelijke verplicht is. In het milieubeleidsplan staat dan ook de volgende ambitie:

- nieuwbouw van woningen en utiliteit moet 25% zuiniger zijn dan het geldende bouwbesluit. Indien het voor de gemeente een kansrijk project is zoals in het milieubeleidsplan geformuleerd is moet nieuwbouw 50% zuiniger zijn dan volgens het geldende bouwbesluit.

Deze ambitie houdt in dat in 2020 nieuwbouw minstens energieneutraal moet zijn en energie leverend als het wil voldoen aan het gemeentelijk beleid (25% ambitieuzer dan wettelijk).

De Omgevingsdienst adviseert om bij de bouw altijd uit te gaan van de trias energetica. Dat wil zeggen:

1. Eerst besparen door zo goed mogelijk te isoleren, lage temperatuurverwarming te gebruiken, warmte waar mogelijk terug te winnen, noodzakelijke installaties zo energiezuinig mogelijk te kiezen, ervoor te zorgen dat de zon in de zomer voldoende afgeschermd is om actieve koeling te voorkomen of te minimaliseren.
2. Duurzame energie gebruiken. De meeste voor de hand liggende opties zijn: Warmtekuudeopslag (WKO), zonne-energie (stroom en warmte), een biomassa-installatie of gebruik van restwarmte.
3. Energie zo efficiënt mogelijk opwekken; concreet gebruik indien nodig HR-ketels of warmtekrachtkoppeling.

Klimaat en energie gebiedsontwikkeling

Een methode om een energiezuinig en klimaatbestendig gebied te realiseren is door de energievraag te beperken, duurzame energiebronnen in te zetten en fossiele energiebronnen zuinig en efficiënt te gebruiken. Dit kan door het realiseren van (collectieve) duurzame warmte- en elektriciteitsvoorzieningen indien hiervoor zich kansen aandienen. Nieuwe gebiedsontwikkelingen klimaatneutraal aan te leggen, waarbij de benodigde energie op een duurzame wijze wordt opgewekt en reststromen voor de omgeving worden benut. Ook de benodigde aanpassingen aan klimaatverandering op (middel)lange termijn moet in kaart worden gebracht en verwerkt in de gebiedsontwikkeling.

Aanbod gemeente

Om deze gemeentelijke ambitie te realiseren biedt de gemeente ondersteuning in dit kader, hiertoe wordt het volgende aangeboden

Gebruik software GPR gebouw

Het gebruik van GPR wordt gratis door de gemeente beschikbaar gesteld. Hiermee kunnen initiatiefnemers inzicht krijgen in de kansen voor duurzaamheid. Voor een licentie kan contact op worden genomen met de heer Erwin Mikkers van de Omgevingsdienst regio Utrecht via email: e.mikkers@odru.nl of 030 6999 577. Er wordt dan vrijblijvend een wachtwoord en gebruikersnaam naar initiatiefnemer toegestuurd.

GPR Gebouw

Het instrument GPR Gebouw vertaalt concrete maatregelen in een prestatiescore voor duurzaam bouwen. Het is een hulpmiddel om duurzaamheidsambities van tevoren te bepalen. Om een bepaalde GPR Gebouw score te bereiken zijn er veel verschillende mogelijkheden die zelf te bepalen zijn door de bouwende partij. Scores variëren van 0 t/m 10, een score van 6 staat gelijk aan het huidige Bouwbesluitniveau (uitgezonderd thema energie voor nieuwbouw woningen waarvoor een waarde van 6,5 tot 7 gelijk is aan bouwbesluit). GPR Gebouw is geschikt voor zowel bestaande bouw als nieuwbouw en opgebouwd uit vijf verschillende thema's: energie, milieu, gezondheid, gebruikskwaliteit en toekomstwaarde (GPR Gebouw versie 4.2).

Met een licentie kan initiatiefnemer gebruik maken van het computerprogramma GPR gebouw (www.gprgebouw.nl) en hiermee kijken in hoeverre maatregelen voor het gebouw een invulling geven aan duurzaamheid. Dit programma is ook goed toepasbaar voor bestaande bouw.

Energie-expert van de gemeente

Om ondersteuning te bieden bij het identificeren en benutten van duurzame maatregelen bij bouwprojecten, biedt de gemeente een gratis en vrijblijvend gesprek aan met een energie-expert. Dit is de heer Erwin Mikkers van de Omgevingsdienst. Tijdens het gesprek kan vrijblijvend worden ingegaan op kansrijke technische duurzame energiemaatregelen voor betreffende bouwplannen of ontwikkelingen.

Huidige situatie

Sinds kort heeft de gemeente via de website www.energieinbeeld.nl toegang en inzicht in het gemiddelde energieverbruik van aardgas en elektriciteit, zowel voor woningen als bedrijven. Om te weten wat stand van zaken is bij opstellen van dit bestemmingsplan is de situatie voor het jaar 2013 is inzichtelijk gemaakt per postcode gebied.

Met de energiekarten als opgenomen in bijlage 15 wordt inzicht gekregen in:

- Het huidige energieverbruik per postcodegebied, de huidige situatie;
- Er kan een vergelijking worden gemaakt tussen de zones onderling, waardoor duidelijk wordt waar er sprake is van een gemiddeld hoog of laag energieverbruik. Verklaring van dit energieverbruik is vaak gebiedsafhankelijk, het betreft hiermee dus geen waardeoordeel. Het geeft wel een goede eerste indicatie waar binnen het plangebied de kansen liggen voor energiebesparing.

Om een invulling te geven aan de ambitie van de gemeente om in 2035 klimaatneutraal te zijn dient het huidige energieverbruik als weergegeven door besparingen en de opwek van energie terug gebracht te worden tot de nulwaarde.

Conclusie en aanbeveling

In dit advies is ervan uitgegaan dat er geen nieuwe ontwikkelingen worden gerealiseerd in het plangebied. Er is enkel (beperkte) uitbreiding en herbouw toegestaan. Hierop is het milieubeleid van de gemeente onverminderd van toepassing.

Voor nieuwe ontwikkelingen zijn er volop kansen om het gebied te verduurzamen. Voor een hoger duurzaamheidsniveau worden voor de ontwerpfasen afspraken gemaakt tussen de architect/ontwikkelaar en gemeente Utrechtse Heuvelrug over hoe de gevraagde GPR gebouw[®]-scores kunnen worden bereikt. Bij de aanvraag voor Omgevingsvergunning levert de bouwende partij een GPR Gebouw berekening in die door de gemeente Utrechtse Heuvelrug en de Omgevingsdienst wordt beoordeeld.

Duurzaam bouwen omvat verschillende aspecten op zowel het stedenbouwkundige als het bouwkundige vlak. Daarnaast zijn niet alle te nemen maatregelen volledig meetbaar en is afhankelijk van het gebied en de samenhang welke mogelijkheden haalbaar zijn. Lang niet alle duurzaam bouwen maatregelen kosten geld, veel maatregelen vergen een investering die zich in de toekomst terugverdient door een besparing op energiekosten. Sommige maatregelen, zoals zongericht verkavelen kosten niks extra. Door vroegtijdig na te denken over het ontwerp en mogelijke energiebesparende maatregelen, kunnen meer 'gratis' maatregelen toegepast worden.

Naast duurzaam bouwen groeit de aandacht voor duurzame energievoorzieningen zoals biomassa. In het ruimtelijk beleid wordt meer ruimte gegeven en daarmee is een paragraaf voor duurzaamheid in

het bestemmingsplan OMMA buitengebied noodzakelijk. Hierin dient tenminste te worden ingegaan op duurzame energie.

In de praktijk zijn voor biomassa inmiddels diverse voorbeelden beschikbaar, variërend van ruimtelijke plannen met een thematische, gebiedsgerichte benadering tot meer maatwerk. De Omgevingsdienst kan vanaf de inventarisatiefase van het bestemmingsplan ondersteuning bieden met kennis en onderzoek.

Om meer inzicht te geven in de huidige stand van zaken ten aanzien van de gemeentelijke ambitie is het energieverbruik ten tijde van het opstellen van het bestemmingsplan inzichtelijk gemaakt. Hieruit blijkt de opgave voor het behalen van de gemeentelijke ambitie.

8. Gebiedsgericht Milieubeleid

Toepassing van milieuwetgeving draagt in belangrijke mate bij aan de kwaliteit van de leefomgeving. De milieuwetgeving zorgt er voor dat bij de ontwikkeling van functies en activiteiten voldaan wordt aan de basiskwaliteiten van de omgeving. Wat men zich vaak niet realiseert is dat wettelijke normen voor een minimaal toelaatbare kwaliteit staan. Ook wordt er voorbijgegaan aan het feit dat ieder gebied eigen kwaliteiten heeft. Door de wettelijke normen als enige randvoorwaarden te hanteren is er een reële kans dat ontwikkelingen in gebieden met een hoge leefkwaliteit er toe leiden dat er juist ongewild een verslechtering van deze kwaliteit optreedt. Daarom is in het Milieubeleidsplan 'Natuurlijk Duurzaam' 2009-2012 gebiedsgericht milieubeleid een belangrijk uitgangspunt. Het milieubeleidsplan stelt duurzaamheid voorop. Intern zet de gemeente in op duurzaamheid, maar ook buiten de gemeentelijke organisatie wordt dit gestimuleerd. In 2035 wil de gemeente klimaatneutraal zijn en in 2015 wil de gemeentelijke organisatie energieneutraal zijn. Daarnaast streeft de gemeente naar een gezonde, veilige en duurzame leefomgeving. Hiertoe wil de gemeente de bestaande milieukwaliteit behouden en waar mogelijk verbeteren. Dit betekent dat er ook eisen worden gesteld aan ruimtelijke ontwikkelingen, enerzijds op gebouwniveau en anderzijds op omgevingsniveau. Het Milieubeleidsplan beschrijft de duurzaamheidsambities van de gemeente Utrechtse Heuvelrug. In het milieubeleidsplan staan vier pijlers centraal:

1. duurzaamheid
2. gemeentelijke interne duurzaamheidszorg
3. klimaat, energie en duurzaam bouwen
4. kwaliteit van de leefomgeving

Gebiedsgericht milieubeleid heeft als doel om milieukwaliteit te borgen bij ruimtelijke ontwikkelingen. Gebiedsgericht beleid maakt het mogelijk om, daar waar dit gewenst of nodig is, tot differentiatie in milieukwaliteit te komen. Het motto hierbij is: "de juiste milieukwaliteit op de juiste plek". Met gebiedsgericht milieubeleid is het kwaliteitsniveau afhankelijk van de situatie in verschillende gebieden, zoals bijvoorbeeld een stadscentrum, een suburbane woonwijk, een bedrijventerrein of een natuurgebied. Door ambities af te stemmen op de kenmerken van een gebied, kunnen de karakteristieke kwaliteiten van een gebied worden beschermd of verbeterd. Met behulp van gebiedsgericht milieubeleid worden milieuvorwaarden en -ambities voor de ontwikkeling van specifieke gebieden vroegtijdig geformuleerd en kunnen ze gestructureerd en op het juiste moment worden ingebracht bij ruimtelijke planvorming.

Gebiedstypen en milieukwaliteitsprofielen

Een gebied met een typerende set van ruimtelijk-functionele kenmerken, zoals wonen of kantoren, wordt een 'gebiedstype' genoemd. Aan gebiedstypen kunnen toepasselijke (milieu)kwaliteitscriteria worden verbonden. Zodoende worden ambities voor bijvoorbeeld geluid, luchtkwaliteit, water of energie specifiek afgestemd op de ruimtelijk-functionele kenmerken van gebieden. Een milieukwaliteitsprofiel is een hulpmiddel om de passende milieumambities voor een bepaald gebied samenhangend uit te drukken. Per gebied wordt de gewenste milieukwaliteit op de relevante milieuthema's aangegeven. Met het opstellen van het milieukwaliteitsprofiel ontstaat vroegtijdig duidelijkheid over de milieu-inzet en de bandbreedte voor ruimtelijke initiatieven.

Voor Utrechtse Heuvelrug zijn de volgende acht gebiedstypen geformuleerd; Centrum dorp, Wonen – buiten centrum, Bedrijventerreinen, Kantoren en publieksintensieve voorzieningen, Landelijk gebied, hoofdfunctie agrarisch, Landelijk gebied, verweving van functies, Landelijk gebied, hoofdfunctie natuur en Verkeersassen.

Voor het plangebied OMMA buitengebied zijn de gebiedstypen 'Landelijk gebied, hoofdfunctie agrarisch', 'Landelijk gebied, verweving van functies', 'Landelijk gebied, hoofdfunctie natuur' en 'Verkeersassen' van toepassing (bijlage 16).

Per gebiedstype is een milieukwaliteitsprofiel opgesteld, dat wordt gebruikt voor de milieu-inzet bij het opstellen van bestemmingsplannen, grote ruimtelijke projecten, beleidsplannen of structuurvisies en gebiedsvisies.

Per gebiedstype en per milieuaspect zijn drie niveaus benoemd: het 'wettelijk niveau', de 'huidige kwaliteit' en de 'gebiedsambitie'. Er zijn drie ambitieniveaus:

1. Wettelijk niveau

Het wettelijk niveau is de minimale kwaliteit, vastgesteld door de nationale overheid en is het laagste, wettelijk verplichte minimum dat voor een milieuaspect mogelijk is.

2. Huidige kwaliteit

De huidige kwaliteit is het actuele kwaliteitsniveau, dit kan gelijk zijn aan de wettelijke grenswaarde maar kan daar ook boven liggen. In de gemeente Utrechtse heuvelrug ligt de huidige kwaliteit op veel plaatsen hoger dan wettelijk verplicht. Het is van belang deze kwaliteit te behouden en waar mogelijk te verbeteren.

3. Gebiedsambitie

Het hoge ambitieniveau geldt nagenoeg als de meest optimale milieukwaliteit binnen een gebiedstype en is het hoogste kwaliteitsniveau. Om dit te bereiken moeten meestal vergaande voorzieningen worden getroffen.

Toetsing van ontwikkelingen

Zodra duidelijk is welke ontwikkelingen mogelijk zullen worden gemaakt via ruimtelijke procedures en projecten worden deze ontwikkelingen beoordeeld aan de hand van het gebiedsgerichte milieubeleid van de gemeente Utrechtse Heuvelrug. Per ontwikkeling wordt dan aangegeven welk gebiedstype van toepassing is op het gebied waarbinnen de betreffende ontwikkeling plaatsvindt en in hoeverre bij de ontwikkelingen wordt voldaan aan de milieuambities.